



Vršilac dužnosti predsednika Vlade i ministar spoljnih poslova Republike Srbije Ivica Dačić učestvovao je danas na sastanku ministara spoljnih poslova samita "Brdo-Brioni" procesa koji se održao na Brdu kod Kranja.

Šef srpske diplomatije učestvovao je na samitu na poziv ministra inostranih poslova Slovenije Karla Erjavca i ministra vanjskih i evropskih poslova Hrvatske Davora Iva Štira.

U nastavku je istupanje ministra Dačića.

„Dragi Karl,
Dragi Ivo,
Poštovane kolege,

Pre svega bih želeo da vam zahvalim što ste zajedno sa predsedničkim skupom organizovali i sastanak ministara spoljnih poslova i da vas pohvalim za izbor teme o kojoj ćemo danas razgovarati – „Podstrek za efikasniji proces proširenja EU“.

Za nas je izuzetno značajno da se što više govori o procesu proširenja, uz sve uvažavanje izazova sa kojima se EU suočava i razgovora koje unutar EU vodite o predstojećim reformama. Time ste pokazali da vam je nedvosmisleno stalo do evropskog napretka regiona, kao i da „Brdo-Brioni“ jeste forum na kome ćemo iskreno razgovarati o temama od ključnog interesa za Zapadni Balkan – a to su već godinama – proces evropske integracije i jačanje suštinske regionalne saradnje.

Članstvo u EU za Srbiju ostaje jedan od najviših spoljnopolitičkih prioriteta i mi činimo sve kako bi reforme koje, u skladu sa EU agendom, sprovodimo dale što bolje rezultate. Međutim, činjenica da smo, uprkos svim naporima koje već godinama ulažemo, do sada otvorili samo osam, a privremeno zatvorili dva poglavlja, nije ohrabrujuća, jer ako se ovakav tempo zadrži, trebaće nam decenija samo da otvorimo sva pregovaračka poglavlja. I, koliko još da ih zatvorimo? Ili da sve države članice EU i Evropski parlament ratifikuju Ugovor o pristupanju? Naši građani sve više gube veru da će pristupni proces biti okončan, što je loše i za nas i za EU, koja gubi svoj kredibilitet.

Zato, ako je pitanje: „Da li postoji potreba za novim obavezama i dodatnim angažovanjem?“, moj odgovor je: „Da, ali na strani EU, koja mora jasno da kaže želi li nas“. Često se čuje da se od nas ne očekuje ništa drugo do da ispunimo iste one uslove koji su bili postavljeni svojevremeno i pred druge kandidate, ali da li je baš tako? Pitanje je, kada bi se sada sprovelo jedno opsežno istraživanje, za koliko bi se aktuelnih članica EU moglo reći da bi bile spremne da ispune iste te uslove koji se postavljaju nama.

Podsetiću vas da je, u odnosu na druge kandidate, pregovarački proces Srbije dodatno opterećen posrednim uvođenjem treće strane u pregovore, kroz uslovljavanje napretka u pregovorima napretkom u dijalogu Beograda sa Prištinom. Uz svo uvažavanje principijelnosti stava EU, a u svetlu dešavanja kojima smo svedoci poslednjih meseci, smatramo da je potrebno preispitati pristup da se napredak u Poglavlju 35 postavlja kao preduslov za otvaranje novih poglavlja – za tango je potrebno dvoje i Srbija, koja zdušno sprovodi reforme, ne sme biti talac nečije opstrukcije u jednom veoma osetljivom političkom procesu. Stoga bismo visoko cenili balansiraniji odnos EU prema ovom pitanju, koji bi, siguran sam, doveo i do povećanja poverenja u EU, makar u mojoj zemlji.

Pitanje povećanja efikasnosti procesa proširenja EU je veoma kompleksno i uključuje niz drugih potpitanja, kao što je neophodnost jačanja regionalne saradnje, stabilnosti i bezbednosti u regionu, rešavanje otvorenih pitanja dijalogom i poboljšanjem ekonomskih potencijala, kako bi se popravio životni standard svih građana. Moramo da uložimo dodatne napore kako bi se ojačali demokratski procesi koji vode trajnoj stabilnosti i bezbednosti u regionu. Time se garantuje i stabilnost i bezbednost Evrope i EU to dobro zna. Reći ću vrlo otvoreno, mi u Srbiji smo svesni realnosti, znamo da proces pristupanja EU nije samo tehnički, već pre svega politički, ali bez jasne, predvidive i vremenski omeđene evropske perspektive, kakvu su imale sadašnje članice EU, teško je očekivati da će region ostati stabilan i na evropskom kursu.

Mi jesmo spremni i opredeljeni da sa EU intenzivno sarađujemo u oblastima koje su bitne za bezbednost same EU, ali i za nas – kao što su npr. migracije ili borba protiv terorizma. Vi znate da smo, dajući pun doprinos upravljanju migratornim kretanjima zapadnobalkanskom rutom, aktivno sarađivali na iznalaženju rešenja za jedan od tih izazova i pokazali se kao kredibilan i odgovoran partner iako smo već skoro dve godine pod pritiskom – preko Srbije prešlo je više od 1,4 miliona migranata, a već mesecima njih oko 8000 boravi kod nas jer ne može dalje. Za nas je takav odnos neupitan, jer mi svoju budućnost vidimo u EU. Verujući da je tako vidi i EU, očekujemo da se naš napredak meri prema ostvarenim rezultatima, a naš doprinos rešavanju zajedničkih problema adekvatno vrednuje.

Spremni smo da u okviru regiona intenzivnije radimo na pospešivanju regionalne integracije; nastavićemo posvećeno da činimo sve što je u našoj moći da bi se očuvala regionalna stabilnost, ali, molim vas – ti procesi ne smeju da budu zamena za proces evropske integracije, već treba da doprinesu ubrzanju dinamike našeg puta ka EU.

Svesni smo brojnih izazova sa kojima je EU suočena, ali oni ne smeju biti izgovor za odugovlačenje ili usporavanje procesa evropske integracije. Upravo suprotno, EU i njene države članice bi trebalo, kada se krajem godine okončaju svi izborni ciklusi i donese odluka o Mapi puta u procesu reforme EU, da daju dodatni podstrek u pristupnim pregovorima nama koji

ih sprovodimo i da ohrabre ostale u regionu, otpočinjanjem pregovora ili davanjem statusa kandidata. Pristupni proces je izuzetno složen i dugotrajan, ali su dobrobiti za obe strane velike i ja stvarno ne vidim zbog čega bi EU oklevala da nas politički i finansijski pomogne da taj put ubrzamo.

Drage kolege,

Već sam rekao da je ekonomski razvoj svakog od nas pojedinačno, ali i regiona u celini, preduslov za stabilnost regiona, ali i za proces pristupanja EU. Smatram da bi jačanje ekonomske saradnje, na čemu već radimo, težeći tome da uspostavimo regionalni ekonomski prostor, a posebno povećanje evropskih investicija u region, bio „dobitni potez“, kako za nas sa Zapadnog Balkana tako i investitore iz EU.

U tom smislu, verujem da „Brdo-Brioni“ kao proces i kao forum, može da odigra važnu ulogu, organizovanjem skupova kao što je „Samit 100“ poslovnih lidera u JIE, kakav je organizovan na marginama „Brdo-Brioni“ Samita u Sarajevu, 28.-29. maja 2016. godine.

Izuzetno važnu ulogu ima i tzv. „Berlinski proces“, posebno „Agenda povezivanja“ i jačanje saradnje u oblasti infrastrukture i energetike, kako bi se pospešila integracija i uklonile postojeće barijere. U tom smislu, podržavamo predlog da u Trstu bude potpisan Ugovor o uspostavljanju Transportne zajednice, čime ćemo se u oblasti transporta harmonizovati sa politikama EU.

Ovom prilikom bih želeo da ponovim interes Republike Srbije da u Beogradu bude sedište Sekretarijata Transportne zajednice, imajući u vidu da već više od 10 godina u Beogradu uspešno radi Transportna opservatorija za JIE, koja treba da preraste u buduću Transportnu zajednicu. Beograd je iz mnogih razloga logičan izbor i nadam se da ćemo dobiti vašu podršku.

Dame i gospodo,

Na kraju bih posebno želeo da zahvalim domaćinima na izuzetnom gostoprimstvu i odličnoj organizaciji skupa i da izrazim očekivanje da ćemo se i ubuduće sastajati u ovom formatu i otvoreno razgovarati, kao danas."